

PERSBERICHT 2016-001

De centrale bank rapporteert over het derde kwartaal van 2015

Curaçao groeit, terwijl Sint Maarten krimpt

WILLEMSTAD/PHILIPSBURG – “De economische ontwikkelingen van Curaçao en Sint Maarten liepen uiteen in het derde kwartaal van 2015. Curaçao registreerde een lichte economische groei van 0,3%, terwijl de economie van Sint Maarten kromp met 0,3%,” aldus de president van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten, dr. Emsley Tromp, in het kwartaalbericht van de Bank.

“Bovendien nam de inflatiedruk in beide landen af voornamelijk als gevolg van de lagere internationale olieprijsen,” voegde hij toe en legde uit dat de inflatie in Sint Maarten onveranderd was gebleven op 0,0% tegen 1,9% een jaar eerder, terwijl in Curaçao de inflatie daalde tot -0,2% ten opzichte van 2,7% in dezelfde periode in 2014.

“De lichte economische groei in Curaçao was uitsluitend te danken aan een toename van de overheidsbestedingen. Zowel de overheidsconsumptie als de overheidsinvesteringen droegen bij aan deze toename,” aldus Tromp. “De overheidsconsumptie steeg door meer uitgaven aan goederen en diensten, terwijl de overheidsinvesteringen toenamen als gevolg van de bouw van het nieuwe ziekenhuis en de verbetering van de weginfrastructuur op Curaçao.

“De reële BBP-groei werd enigszins tenietgedaan door een daling in de particuliere bestedingen, aangezien de afname in de particuliere consumptie de groei van de investeringen overtrof. Ook daalde de netto buitenlandse vraag, doordat de daling van de export van goederen en diensten de afname van de importen overtrof,” vervolgde hij. De BBP-groei van Curaçao kwam in het derde kwartaal van 2015 grotendeels door de sectoren bouw, industrie en transport, opslag & communicatie.” De reële productie in de bouwsector was het gevolg van een toename in de private en de overheidsinvesteringen,” zei hij en voegde toe dat “de groei in de reële toegevoegde waarde van de Isla-raffinaderij en meer scheepsreparatieactiviteiten leidden tot de expansie van de industriële sector. De transport, opslag & communicatiesector presteerde goed, doordat zowel de luchtvaartgerelateerde activiteiten als de activiteiten in de zeehavens toenamen.

“De groei in de sector restaurants & hotels vertraagde enigszins door een minder sterke groei in het verblijfstoerisme gecombineerd met minder cruisetoeristen,” stelde Tromp. “Het aantal

verblijfstoeristen nam in een langzamer tempo toe, doordat de stijging in de Noord-Amerikaanse, Europese en Caribische markten enigszins werd tenietgedaan door een krimp in de Zuid-Amerikaanse markt.”

Tromp legde uit dat de reële toegevoegde waarde in de sectoren groot- & kleinhandel, financiële dienstverlening en utiliteiten echter was afgenomen. De ontwikkeling in de sector groot- & kleinhandel werd veroorzaakt door een daling in de particuliere bestedingen en minder activiteiten in de vrije zone, enigszins gematigd door een stijging in de uitgaven van toeristen. De activiteiten in de sector financiële dienstverlening namen af als gevolg van de negatieve bijdrage van zowel de lokale banken als de internationale financiële dienstverlening, stelde hij.

“Op het gebied van de overheidsfinanciën registreerde de overheid van Curaçao een overschot van NAf 17,1 miljoen op de gewone dienst van de begroting in het derde kwartaal van 2015, een omslag vergeleken met het tekort van NAf 0,4 miljoen in het derde kwartaal van 2014,” gaf hij aan. Deze verbetering werd gedreven door een toename in de overheidsinkomsten, enigszins gematigd door een stijging in de overheidsuitgaven. “De overheidsinkomsten namen toe als gevolg van een stijging in zowel de belastinginkomsten als de niet-belastinginkomsten. De stijging in de belastinginkomsten kwam door een toename in de onroerendezaakbelasting, de winstbelasting en de invoerrechten, enigszins gematigd door een daling in de loonbelasting en de omzetbelasting,” vervolgde Tromp. De stijging in de niet-belastinginkomsten was voornamelijk het gevolg van de instroom van middelen in verband met de Belastingregeling van het Koninkrijk (BRK). De hogere uitgaven aan overdrachten en subsidies gecombineerd met meer uitgaven aan goederen en diensten veroorzaakten de stijging van de overheidsuitgaven, enigszins tenietgedaan door een daling in de lonen & salarissen.

“Volgens de raming van de Bank was de economische krimp van Sint Maarten in het derde kwartaal van 2015 het gevolg van een daling in zowel de binnenlandse bestedingen als de netto buitenlandse vraag,” legde Tromp uit. “De negatieve bijdrage van de netto buitenlandse vraag aan de reële BBP-groei was het resultaat van een daling van de exporten die de afname van de importen overtrof. De daling in de binnenlandse bestedingen was gerelateerd aan minder overheidsbestedingen, enigszins gematigd door een toename in de particuliere bestedingen. De overheidsbestedingen namen af, doordat zowel de overheidsconsumptie als de overheidsinvesteringen daalden. De particuliere bestedingen namen toe als gevolg van een stijging in de particuliere investeringen, terwijl de particuliere consumptie afnam.”

Volgens de beschikbare cijfers nam de reële productie in Sint Maarten af doordat de toename in de sectoren restaurants & hotels en utiliteiten teniet werd gedaan door een daling in alle andere belangrijke economische sectoren. “De activiteiten in de restaurants & hotels sector namen toe in het derde kwartaal van 2015, alhoewel minder sterk dan in het derde kwartaal van 2014, als gevolg van de groei in het verblijfstoerisme zoals blijkt uit een hogere bezettingsgraad van de hotels,” benadrukte Tromp. “Echter, het cruistoerisme nam af in lijn met een daling in het aantal cruiseschepen dat de haven van Sint Maarten bezocht,” voegde hij toe.

Tromp stelde dat ook in het derde kwartaal van 2015 het realiseren van gezonde overheidsfinanciën in Sint Maarten een enorme uitdaging was, vanwege de omvangrijke betalingsachterstanden aan de Sociale en Ziektekostenverzekeringen (SZV) en het Algemeen Pensioenfonds Sint Maarten (APS). Als gevolg hiervan kreeg de overheid van Sint Maarten, op aanbeveling van het College Financieel Toezicht (CFT), op 4 september 2015 een aanwijzing van de Rijksministerraad om de betalingsachterstanden af te wikkelen. Bovendien dient Sint Maarten maatregelen te nemen om de tekorten die tussen 2010 en 2014 zijn gerealiseerd te

compenseren en de begroting van 2015 zodanig aan te passen dat alle kosten gerelateerd aan het ouderdomspensioen (AOV) en de gezondheidszorg worden opgenomen.

“Volgens voorlopige cijfers en ramingen van de Bank is het tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans toegenomen in het derde kwartaal van 2015 in vergelijking met het derde kwartaal van 2014 als gevolg van een daling van de netto buitenlandse vraag en een verslechtering van de inkomensrekening,” merkte Tromp op. Echter, de stijging in het tekort op de lopende rekening werd enigzins gematigd door een toename van de netto inkomensoverdrachten in de monetaire unie. De daling in de netto buitenlandse vraag kan worden toegeschreven aan een afname van de exporten die de lagere importen overtrof. “De exporten namen af door minder inkomsten uit bunkeringactiviteiten en minder herexporten van de bedrijven in de vrije zone van Curaçao. Daarnaast daalden de deviezeninkomsten van het toerisme, in het bijzonder het cruisetoerisme, in zowel Curaçao als Sint Maarten. Ook namen de olieimporten in beide landen af door de sterke daling in de internationale olieprijsen,” legde hij uit. “Bovendien namen de goederenimporten van de sector groot- & kleinhandel in de monetaire unie af als gevolg van een daling in de binnenlandse bestedingen. De bruto officiële reserves van de Bank daalden in het derde kwartaal van 2015, doordat de externe financiering en de kapitaaloverdrachten niet genoeg waren om het tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans te compenseren,” concludeerde dr. Tromp.

De integrale tekst van het kwartaalbericht van het derde kwartaal van 2015 is beschikbaar op de website van de CBCS: <http://www.centralbank.cw/qb-2015-3>

15 januari 2016

CENTRALE BANK VAN CURACAO EN SINT MAARTEN